

(ارتقا) نك استانبول و طشره ایچون
بر سنه لك آبونہ سی ۳۲ غروشدور .
یومی (معلومات) غزته سنه آبونہ
اولنلره بجانا آهدا اولنور .
صحافی بالجله ارباب قلمه آچیقدر . هر ال
قلم طوتان یازہ بیلیر .
اداره خانه سی باب عالی جاده سنده ۴۰
نومرو لی « معلومات » مطبعه سیدر .

JOURNAL ILLUSTRE
IRTIKA

ارتقا

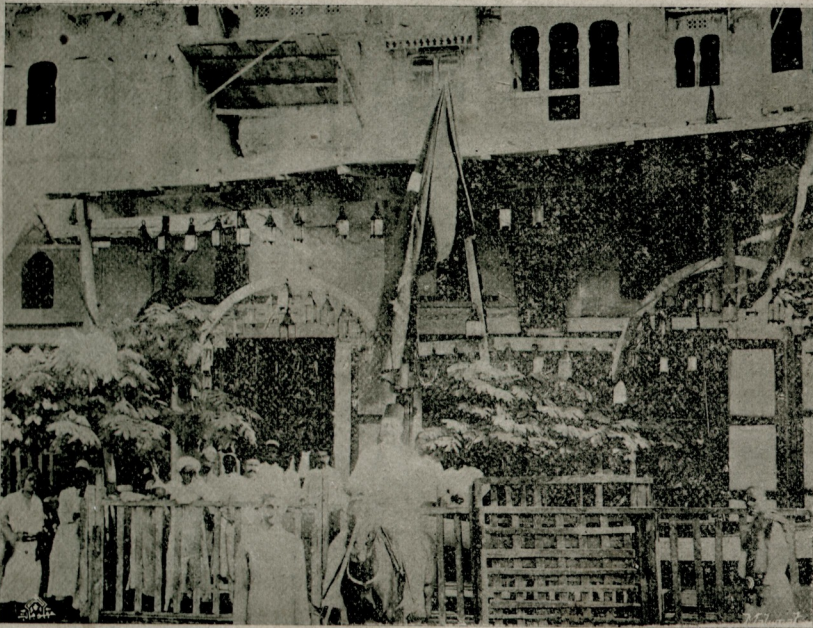
ادبیات ، فنون عسکریه ، بحریه ، تاریخ
تجارت ، زراعت ، صنایع ، معارف ، امور
نافعه و اکتیجی فقراتدن باحث مصور
جریده در .
هر نوع خصوصیات ایچون غزته نك مدیری
سمادتلو طاهر بك افندی حضرتلرینه مراجعت
اولنور .

BUREAUX :
Imprimerie Tahir Bey
40, rue de la Sublime-Porte,
STAMBOUL

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

جمعه کونلری نشر اولنور فی وادی مصور عثمانی غزته سیدر .

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

نچرەنك او كه قدر كوتوره جكم ..
 بيلسه كره؟ بكا بوسوزلر نسيم سحر كې
 حيسانتش اولدى . وجودىك او آنده
 اكتساب قوت ايلديكى حس ايتدم ايتدم .
 شيمدى بوسوزلرى بردها ايشتمك ايچين
 بوتون حياتى فدا ايدرم برمدت قيملادم .
 اوده ياقلاشدى . المى طوتارق نى يره
 اينديردى . جسم لطيف اوزينه يالكر ايكي
 يارمى تماش ايندردم . بوحرمت طالماسى
 ايچندى . اوزمان حس ايشديكم سعادتك
 ناميرله عادتاً مست اولمشدم . هيچ برسوز
 سويلمه كه اقتدارم قالماشدى . كندينه
 تشكر مقامنده صرف ايدىجك ايكي ربطىز
 كله بولامدم . يالكر . اوسباد ، طاغىلى
 صاحبلرينك بوكوملر نى اوقشامقلا اكتفا
 ايتدم .

[مابدى وار]

نامق صدرى

جلوس هايون حضرت خلافتناهي به مصادف روز فيروزده جدهده حجازرژى توتون داره سنك تربيناقى

لرندن (كيخسرو) ك معاصرى بولنان برقراله عطف و اسناد ايدور . هر حاله بروسه
 بر شهر قديم وجسم ايدى .

ينه مورخين و محرين مشهوردن (پاين) Pline باقيلورسه بروسه ي قارتاجلى
 (آنيال) تاسيس ايتش ايتش .

شويلكه: آنيال مشهور اولان محاربه لرنده مغلوب اوله رق ، بروسه كلوب قراله التجا
 ايتش و بو ائشاده تاسيس ايتش ، شو حاله كوره ، بروسه ك قديم ميلاددن تخميناً ايكوز
 اللى سته اول ديمك اوليور .

مع مافيه ، اسكى شهر ك موقعى اشغال ايلديكنه شهبه اوليان بروسه قلعه سنك وضعيته
 اسكى بروسه حقنده بر فكر اجمالى حاصل ايديله بيلير . او وقتك حالى و وسايط تحفظ
 و تدافيه نك درجه سى حسيله بر شهر تاسيس ايتك لازم كادى كى زمان هر حاله بوكسك و مدافعه سى
 قولاي اوله حق بر موقع انتخاب اولور ايدى .

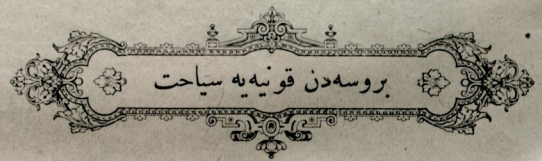
شايد تاسيس اوله حق بلده نك اولدقه اوزاق محللرنده حاكم نقطه لر بولنسه دخى
 بوكا او قدر اهميت و يرلز ايدى ، چونكه او وقتك هر ميللى بك اوزاق محلله ايريشه من
 ايدى .

اسكى بروسه مربع شكلده اولوب غايت لذت و مبذول صولرى وار ايدى ، (لو كولوس)
 قيو طانغى محاصر دهنده (مهر داتى) مغلوب ايدنجه ، بروسه دخى (تريسا ريتوس)
 triarius معرفتيله محاصره و بعدده ضبط واستيلا اولنش ايدى ، شو حاله بروسه شهرى
 روما باالى صره سته كيمش و اداره دخى از میده تابع طوتولش ايدى .

ايمپراطور (تراژان) زماننده والى بولنان (پاين) Tline ك حسن
 اداره سى ساينده بروسه شهرى بك زياده مترقى ايدى . (پاين) متصف اولد ينى
 تدبير و كياست حسيله بر جوق مبانى جسميه و مؤسسات نافع وجوده كتورمش و بو بايد
 كتابمزك قابليجه لر بختنده بيان و توصيف ايدلدى و جهله ، كوزل بر حرام دخى انشاسنه
 موفق اولش ايدى .

بروسه نك روماليلر دورنده كى حالى بر درجه قهر اكلا دق ، شمدى ده بيزانسلىر
 زماننده كى درجه سته اطلاع كسب ايدم ؛ باقىك بو خصوصه شرق وقعه نويسلىرى
 نه ديورلر :

انوار اسلامك مشرق بطحادن طلوع و انقلابى متعاقب اقوام نجييه عرب عربستانك
 و الجزيره نك و حتى اناطولينك جهات و نقاط مختلفه سته ياييله رق نشر انوار معرفت اتمكه
 بولنشلىر ايدى . انلردن صوكره دخى اقوام و قبائل تركيه مياننده عثمانلير كال شكوه
 و سطوتلريله اطرافه استيلا ايتشلىر ايدى . اوزمانه قدر تركرك صيت سلطونه بك ده
 عطف ايچين بيزانس برمدت صوكره اناطولى به دخى توجه نظر دقت ايلمكه مجبور اولش
 ايدى .

سياح : محمد ضيا

[۱۱۹ نجى نسخه مزدن مابعد]

شوصوك مباحبه ده بروسه شهرينك زمان تاسيس و تدريجا كسب عمران ايلديكى واقوام مختلفه دن
 هانك ليرينك نه كې آثار بر اقدقلىرى ده ذكر ايدى جكر .

اولا ، روماليلر زماننده كى حالى كوزدن كچيردم .

بروسه ده ، روماليلر دورينه عائد اولقى اوزره آثار كوريله ميور ، ايشته بوققدانى آثار عمارت
 حسيله بر وقتلر (يقينى) ايلاتك كرسى اداره سى اولان بروسه شهر شبرى حقنده اساسى
 معلومات الله ايديله ممشدر . مع مافيه بروسه نك قرون وسطى دورنده ، معمورى نك
 بوكسك بر طبقه سته واصل اولد يفته شهبه بوقدر . حتى او وقته قدر پايدار اولان آثار و مبانى
 جسميه هدم ايدى برك بر لرينه ده ايكلىرى يابلد ينى مرويدر . ديككه ، بوشرك احوال سابقه سى
 حقنده معلومات الا بيلمك ايچون رايكى روما مورخلىرينك اولبايده كى معلومات مختصره لرينه
 مراجعتدن بشقه جاره بوقدر .

كشيش طاغتك سطح مانانده ، واسع بر اووه به حاكم بر نقطه ده تاسيس ايديلان بروسه
 شهرينك اهميت موقعيه سى اشيق عثمانليرك بو قطعه به كچوب اورادن بيزانس اوزرينه يوريش
 ايتدكلى زمان تقدير ايديله بيلمشدر .

روماليلر دورنده بو بروسه شهرى اهميتجه ايكنجى درجه ده قالمش ، قيو طانغى بو
 قطعه نك ك اهميتلى بر نقطه عسكرى سى بولنش ايدى .

(بروسياس) ناميله ياد ايديلان (يقينى) حكمدارلىرى بو قطعه نك نقاط مختلفه سته
 ايكي بيوك شهر تاسيس ايدرك كندى اسملرله توسيم ايتشلىر ايدى . كشيش (بروسه سى)
 ناميله ياد ايديلان Ptolemy (استرابون) كى روايتنه باقيلورسه (بروسياس) نام قرال طرفدن تاسيس
 اولمشدر كه ، شو حساب كوره ، ميلاددن بشيوز سته اول ديمكدر . حتى بو بايد كى روايات تاريخيه ده
 بو خبرى تاييد ايدور .

مورخيندن بيزانسلى (تيهين) Etienne [*] بروسه نك بدايت تاسيسنى ايران قديم حكمدار-

[*] بوزاك آثار و مسلك تحريرى حقنده (وفاق قديمه ادبيه) نامنده كى ائرمده بعض معلومات
 مندرجدر .

مناظر طبیعیہ دن برقورو

یورومکہ قرار ویردی . میلادک (۱۳۱۷) سنہ سئدہ (اٹرانوس) Edrénos موقعی ضبط وقلعہ سی ہدم و تخریب ایدل دکن صوکرہ غازی، مشار الیہ حضرتلری محاصرہ خطنی تضییق ایتک ایچون (پیکار باشی) نام موقعہ نصب خیام سطوت بیوردیلر . قلعہ محافظی شدتہ بر مقاومتہ حاضر لقمہ ایکن ایمراطور (اندرونیکوس) طرفدن ویریلن امر اوزرینہ شہر عثمانیلرہ تسلیم ایدلش و ایستک ایدلر دخی جوارده کی مالکہ چکلمش لرایدی . مراقده تبرکہ سلاطین عثمانیہ بختندہ یازلدینی اوزرہ ، سلطان عثمان حضرتلرینک حین ارتحاللرندہ نعش مبارک لری بروسہ نک اسکی قلعہ سی درونندہ کی معبدہ دفن ایدلشدرکہ ، بوراسی بالاخرہ تربہ یه تحویل قلمشدر .

جنتیمکان سلطان اورخان غازی حضرتلریلہ برلکده غزا و جہاد دہ بولنش اولان ابدال موسی قابلیچہ لک غرب جہتندہ برزاویہ انشا ایتدکاری کبی لالا شاہین پاشا دخی برزاویہ احداث ایلمش لرایدی .

غازی نامدار سلطان اورخان حضرتلرینک زمان سلطنتلرندہ ایراندن بالخاصہ صنایع نفیسہ اربابی جلب ودعوت بیوردیلرہ ، ایوم خیرہ ساز عیون نفائس پروران اولان مبانی نفیسہ دہ کی چینیلر انلر طرفندن اعمال واحضار ایدلش .

اووقتلر بروسہ ، اصل شہر ایلہ محلات وقلعہ دن عبارت ایدی وھیئت مجموعہ سی طولاً درت و عرضاً برکیلو مترو جسمامندہ بولنور ایدی . بروسہ نک قلعہ سی ، شہرہ حاکم ، صرب و متین برقی اوزرندہ مبنی اولوب اطرافی مزغاللر وقلہ لرلہ تحکیم قلمش ایدی .

[مابعدی وار]

بز بورادہ ، اونجی عصر دن اون بشنجی عصرہ قدر امتداد ایدن محاربات ارہ سئدہ یالکیر بروسہ یه تعلق ایدن وقایبی ذکر و بیان الہ اکفایدہ لم :

هجرت نبویہ نک اونجی قرنندن اعتباراً ملوک ساجوقیہ ، یزانس ایمراطورلرینک بر جوق بلاد و قصباتی ید ضبطہ المش ایدی .

ساجوق بکک حفیدی ارطغرل بک ، سلطان محمود غزنوینک خانی الہ یرلشمش ایدی . بو ذلک وفاتندہ یکنی الب ارسلان سرکارہ کچکله ، ترکان قبائی بو ذلک همت مردانہ سیلہ ایلک دفعہ اولہرق (فرات) وادیسنی کچمش لرایدی .

اووقت یزانسئدہ روما ایمراطوری (دیوژن) اجرای حکومت ایدیور ایدی . ایشته بوزمان ترکر اناطولی یه کچہرک (قیصری) بلد مسنی ضبط ایتدکن صوکرہ کشیشہ قدر ایلرولمش لرایدی .

(۹۲۴) تاریخلرندہ ہمدان خاندانندن سیف الدولہ بروسہ یی محاصرہ ایدرک بعض قیود و شرائط تحتندہ اولہرق ضبط و برج و باروسنی قسماً ہدم و تخریب ایلمش ایدی .

ایمراطور (الکسیس قوممن) زمانندہ (۱۰۹۷) ، مسلمانلر تکرار بروسہ یی ضبط و فقط اورادہ قالمہ دن تکرار عودت ایتشلر ایدی .

لاتینلر یزانسی استیلا ایدلکاری زمان مسلمانلرلہ برلشدکاری کبی ایمراطور (تئودر لاسقاریس) دخی قونیئدہ حکمران اولان ساجوق حکمداریلہ برابر بروسہ یی ضبط ایتشلر ایدی . کرچہ لاتینلر تکرار المغہ جالیمش لرایسہ دہ بروسہ نک قلعہ سی غایت متین اولدیفندن ہر درلو هجومہ مقاومت ایلش و بوضورتہ (۱۲۱۴) سنہ سئدہ قدر روملر اندہ قالمش ایدی . بعضیلرینی بروسہ لاتینلرک یزانسندن چیقوب کیتلرینہ قدر (اندرونیکوس) نک زبرادارہ سئدہ قالمش ایدی . ایشته بووقایع بروسہ دہ کی یزانسلرک صوکر زمانہ مصادف اولنور .

هجرتک و میلادک (۱۳۰۰) سنلرندہ جنتیمکان ارطغرل غازی حضرتلرینک وفاتی متعاقب سلطان عثمان علیہ الرحمۃ و الغفران حضرتلری تربیات عسکرہ سی اکیال ایتدکن صوکرہ کمال شدتہ شہری محاصرہ یه قوبولش ایدی . (۱۳۰۷ میلاد) حضرت بادشاہک یکنی ، امرای عثمانیہ دن آق تیمور ایلہ بلبان بک ، بروسہ ایلہ ساحل ارہ سئدہ کی مناسباتی قطع ایتک اوزرہ اووہ جہتندہ ایکی قلعہ انشاسنہ مأمور اولمش لرایدی .

آق تیمور بک قلعہ نک برنی قابلیچہ لر جہتندہ یعنی غرب سمتندہ ، بلبان دخی (نیلوفر) جاینک سواحندہ انشا ایتشلر ایدی .

اون سنہ متادیا ، شہر ایلہ دکر ارہ سئدہ کی مناسبات و مناقلاتک قطعنہ نصب نظراہتمام ایدلدی ، نہایت سلطان عثمان غازی حضرتلری طوغریدن طوغری یه بروسہ اوزرینہ